

Ed. 526. Frumvarp til laga

um brunamál í Reykjavík.

Flm.: Bjarni Benediktsson.

1. gr.

Yfirstjórn brunamála í Reykjavík er í höndum bæjarstjórnar Reykjavíkur.

2. gr.

Bæjarráð Reykjavíkur hefur á hendi framkvæmd brunamála bæjarins, að svo miklu leyti sem hún er ekki falin slökkviliðsstjóra eða lögreglustjóra. Bæjarráð skal hafa eftirlit með því, að framfylgt sé ákvæðum laga þessara og reglugerðar, er sett skal samkvæmt þeim.

3. gr.

Bæjarstjórn setur reglugerð um brunamál í Reykjavík, er ráðherra staðfestir. Í reglugerðinni skulu vera almenn ákvæði um:

1. Skipun slökkviliðs bæjarins og starfsreglur þess, einkennisfatnað og tæki þess.
2. Notkun vatns, þegar bruna ber að höndum.

3. Meðferð elds og ljóss.
4. Gerð og útbúnað reykháfa og eldfæra, hreinsun þeirra og eftirlit með þeim.
5. Öryggistæki í húsum.
6. Sérstakar varúðarráðstafanir í húsum, þar sem er óvenju mikil hættu af eldi vegna margmennis, sökum starfrækslu, sem þar á sér stað, eða af öðrum orsökum, svo sem í samkomuhúsum, skólum, sjúkrahúsum, barna- og elliheimilum, bifreiðaskýlum, verksmiðjum, vinnustofum og vörugeymsluhúsum.
7. Geymslu á timbri.
8. Uppskipun, geymslu- og dreifingu eldfimra efna og sprengiefna.
9. Nú þykir ástæða til að kveða á um atriði í reglugerð, er eigi verður talið til neins töluliðar hér að framan, og skal þá eigi að síður heimilt að taka ákvæðið upp í reglugerðina, ef það er sambærilegt við þau ákvæði, sem talin eru í fyrri töluliðum þessarar greinar.

4. gr.

Slökkviliðsstjóranum í Reykjavík er heimilt að kveða svo marga menn til aðstoðar við að slökkva eld sem hann telur þörf fyrir, og getur enginn skorast undan þeirri skyldu. Þeir, sem taka þannig þátt í slökkvistarfi, skulu inna það af hendi endurgjaldslaus, en hafa sama skaðabótarétt á hendur bæjarsjóði sem slökkviliðsmenn.

5. gr.

Sérhver, sem verður eldsvoða var, skal tilkynna það slökkviliðinu þegar í stað. Vegfarendur skulu víkja úr vegi fyrir slökkviliðinu og stöðva ökutæki sín. Bifreiðarstjórum er skylt að aka slökkviliðsmanni á brunastað gegn venjulegu gjaldi.

6. gr.

Slökkviliðið hefur frjálstan aðgang að húsum og lóðum á brunastað og í nágrenni hans. Það hefur rétt til að láta ryðja í burtu mannvirkjun, svo sem húsum, girðingum og öðru, sem torvelað getur starf þess, og gera hverjar ráðstafanir aðrar, er stjórn þess telur nauðsynlegar til þess að slökkva eldinn eða hindra útbreiðslu hans.

Slökkviliðið hefur rétt til að nota öll tæki og áhöld bæjarbúa, sem til næst og að gagni geta komið við slökkvistarfið.

7. gr.

Það tjón, sem hlýzt af ráðstöfunum slökkviliðsins samkv. 6. gr., skal skoða sem brunatjón. Verði það ekki bætt af váttryggingarfélagum, skal bæjarsjóður bæta tjónið eftir samkomulagi eða samkvæmt mati tveggja óvilhallra manna, er borgar- dómari kveður til.

8. gr.

Lögreglusveit úr lögregluliði Reykjavíkur skal ávallt vera viðstödd bruna og aðalæfingar slökkviliðsins. Lögreglustjóri ákveður, í samráði við slökkviliðsstjóra, hve fjölmenn lögreglusveitin skuli jafnaðarlega vera, svo og skipun hennar.

9. gr.

Lögreglusveitinni er skylt að halda uppi aga og góðri reglu við bruna og æfingar. Hún skal, eftir ákvörðun slökkviliðsstjóra, sjá slökkviliðinu fyrir greiðum aðgangi að brunastað, stöðva umferð um nærliggjandi götur, afgirða svæði, sem slökkviliðið þarf fyrir áhöld sín, fjarlægja þaðan allt óviðkomandi fólk og taka í sína umsjá nuni, sem hjargað er frá bruna, þar til þeir eru afhentir réttum aðilum.

10. gr.

Slökkviliðsstjóra er heimilt að ákveða, að menn, sem torvelda starf slökkviliðsins eða gera sig seka um óhlýðni við stjórn þess, verði teknir fastir og fjar-

lægðir frá brunastað, meðan á slökkvistarfi stendur. Lögreglusveitinni er skylt að framkvæma slíka skipun á ábyrgð slökkviliðsstjóra.

11. gr.

Með mál, er rísa út af brotum gegn lögum þessum eða reglugerð, er sett verður samkvæmt þeim, skal fara sem opinber lögreglumál. Brot varða sektum, allt að kr. 10000.00, nema þyngri refsing liggi við samkv. öðrum lögum.

Sektarfé rennur í bæjarsjóð Reykjavíkur.

12. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 20 15. okt. 1875, um brunamál í Reykjavík.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

G r e i n a r g e r ð .

Um brunamál í Reykjavík gilda nú lög nr. 20 15. okt. 1875 og reglugerð nr. 102 26. okt. 1875.

Það lætur að líkum, að svo gömul löggjöf er fyrir löngu orðin mjög á eftir tímanum. Bæjarstjórn Reykjavíkur skipaði á árinu 1941 nefnd til að endurskoða gildandi ákvæði um brunamál í Reykjavík. Nefnd þessi hefur nú skilað til bæjarstjórnar tillögu að reglugerð um brunamál í Reykjavík, sem er í samræmi við þá reynslu, sem fengizt hefur síðan framangreind lagaákvæði voru sett. — Nefndinni reyndist að sjálfsgöðu ómögulegt að byggja reglugerðina á ákvæðum laga nr. 20/1875 og fór þess því á leit, að ráðstafanir væru gerðar til, að þeim lögum yrði breytt í samræmi við þær tillögur, er hún hafði gert með reglugerðarfrv.

Frv. þetta er byggt á þeim tillögum, er nefndin hefur gert, eftir ýtarlega athugun. Rétt er að taka fram, að slökkviliðsstjórinn í Reykjavík, Pétur Ingimundarson, var formaður nefndar þessarar, en hann hefur allra manna mesta reynslu í þessum málum, og hefur slökkviliðið þar getið sér mikinn orðstír undir stjórn hans nú á seinni árum.

Um sérstakar greinar skal þetta tekið fram.

Um 1. gr.

Efni greinarinnar skýrir sig sjálf og er í samræmi við gildandi lagaákvæði.

Um 2. gr.

Með núgildandi lögum er stjórn brunamála höfuðstaðarins fengin í hendur sérstakri nefnd, brunamálanefnd. En með l. nr. 59/1929 og samþykkt nr. 73/1932 var bæjarráð Reykjavíkur stofnað og undir það lögð flest mál, er fastanefndir höfðu áður með höndum. Hér er lagt til, að framkvæmd brunamálanna verði fengin bæjarráði í hendur og brunamálanefndin verði lögð niður. Er það í samræmi við þá almennu breytingu á meðferð bæjarmála, sem gerð er með l. nr. 59/1929 og samþykkt nr. 73/1932 og fullyrða má, að gefizt hefur vel.

Um 3. gr.

Með lögum nr. 20/1875 er heimild bæjarstjórnar Reykjavíkur til þess að setja reglugerð um þessi mál mjög takmörkuð. Frvgr. gefur bæjarstjórninni frjálsari hendur.

Um 4.—6. gr.

Nauðsynlegt er að gefa slökkviliðsstjóranum í Reykjavík þá heimild, sem hér er farið fram á.

Um 7. gr.

Bótaskylda bæjarsjóðs verður að vera ótvíræð, til þess að ákvæði frv. komi að fullum notum.

Um 8.—10. gr.

Eðlilegast er að fela slökkviliðsstjóra alla stjórn á brunastað og láta hann einan bera alla ábyrgð.

Um 11.—13. gr.

Þessar greinar þarfnast ekki skýringa.